

Notat

Status på udviklingen i SU-modtagere fra EU/EØS-landene

25. marts 2015

Hovedkonklusioner:

Uddannelses- og
Forskningsministeriet
Politik og Koordinering

- Antallet af vandrende arbejdstagere, der modtager SU er steget siden L.N.-dommen, men ligger fortsat inden for det i SU-reformen forudsatte skøn på ca. 5.500 helårsstøttemodtagere.
- Antallet af vandrende arbejdstagere, der modtager SU, er i løbet af 2014 steget med omkring 1.500 studerende mod en stigning på 2.000 studerende i løbet af 2013.
- Med en stigning fra 2013 til 2014 på 472 er antallet af studerende fra Rumænien, der modtager SU som vandrende arbejdstagere i løbet af året, steget mest. Derefter følger Ungarn, Litauen, Bulgarien, Tyskland og Polen med en stigning på omkring 200 studerende fra 2013 til 2014.
- På baggrund af den skærpede administration og kontrol udtages de studerende, som ikke lever op til kriterierne, til nærmere sagsbehandling. Gruppen udgør indtil videre ca. 5 pct. af antallet af stipendiemodtagere hver måned (omkring 150-200 personer ved de seneste månedlige kontrollørsler).
- Der kan ikke konstateres en ændring i de videregående uddannelsesinstitutioners udbud af engelsksprogede uddannelser eller optaget af studerende på de engelsksprogede uddannelser i perioden efter L.N.-dommen.

Slotsholmsgade 10
Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 15/007617-02

1. SU til vandrende arbejdstagere

Som følge af C-46/12 L.N. af 21. januar 2013 er praksis ændret således, at EU/EØS-borgere, der indrejser til Danmark med det hovedformål at studere, har ret til SU, hvis de samtidigt har status som vandrende arbejdstagere. Det betyder, at EU/EØS-borgere, der er indrejst med det formål at gennemgå en uddannelse og har arbejde ved siden af studierne, har adgang til SU på samme vilkår som danske statsborgere. Som udgangspunkt skal den studerende have beskæftigelse i mindst 10-12 timer ugentligt.

Den ændrede praksis har som tidligere anslået betydet en stigning i antallet af EU/EØS-borgere, der modtager SU som vandrende arbejdstagere. Antallet er –

opgjort på månedsbasis – øget fra cirka 1.000 i midten af 2013 til ca. 3.900 i slutningen af 2014, *jf. tabel 1*.

Det fremgår endvidere af tabel 1, at antallet af støttemodtagere ændres fra måned til måned, særligt i forbindelse med studiestart og afslutning af studieforløb.

Tabel 1

SU-modtagere i måneden fra januar 2013 til januar 2015 godkendt efter reglerne for EU-arbejdstagere under uddannelse

	SU-modtagere godkendt efter reglerne for EU-arbejdstagere under uddannelse		
	2013	2014	2015
	----- antal -----		
Januar	546	2.460	3.945
Februar	590	2.585	-
Marts	653	2.764	-
April	820	2.913	-
Maj	1.037	3.028	-
Juni	1.166	3.132	-
Juli	1.145	2.767	-
August	1.299	2.841	-
September	1.879	3.451	-
Oktober	2.151	3.700	-
November	2.409	3.904	-
December	2.495	3.902	-

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Som det fremgår af *Aftale om reform af SU-systemet og rammerne for studiegen-nemførelse*, har regeringen indarbejdet et skøn for merudgifterne til SU efter C-46/12 L.N. på 200 mio. kr. efter skat og tilbageløb svarende til ca. 390 mio. kr. i bevilling på finansloven. Dette svarer til en stigning på ca. 5.500 helårsstøttemodtagere¹ fra niveauet i 2012.

De samlede udgifter til SU til vandrende arbejdstagere, der var i beskæftigelse under deres uddannelse, udgjorde i alt 219 mio. kr. i 2014 før tilbageløb af skatter og afgifter. I 2013 var det tilsvarende tal 94 mio. kr. og i 2012 18 mio. kr.. Dermed er der sket en stigning på 201 mio. kr. før skat og tilbageløb i forhold til udgangsåret 2012 i SU-udgifterne til vandrende arbejdstagere. Udgiften er indenfor det forudsatte skøn på 390 mio. kr., *jf. tabel 2*.

Antallet af vandrende arbejdstagere, der modtager SU er tilsvarende steget, men samlet set er antallet på 3.113 støtteårsværk i 2014 inden for det forudsatte skøn på 5.500 helårsmodtagere.

¹ Helårsstøttemodtagere er det samme som støtteårsværk, der svarer til 12 måneders SU til en eller flere SU-modtagere.

Tabel 2

SU tildelt til EU/ EØS-borgere i støtteårene 2008-2014 samt heraf godkendt efter reglerne for EU-arbejdstagere

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
SU-modtagere	----- antal -----						
SU-ligestillede EU/EØS-borgere ¹⁾	5.098	5.780	6.626	7.391	8.357	11.419	14.659
Heraf							
Ligestillet efter reglerne for EU-arbejdstagere under udd.	130	202	279	340	441	2.902	5.357
Tildelt stipendium	----- mio. kr. -----						
SU-ligestillede EU/EØS-borgere ¹⁾	202	236	285	321	376	482	661
Heraf							
Ligestillet efter reglerne for EU-arbejdstagere under udd.	5	8	11	14	18	94	219
Støtteårsværk ²⁾	----- antal -----						
SU-ligestillede EU/EØS-borgere ¹⁾	3.411	3.821	4.458	4.939	5.614	7.103	9.509
Heraf							
Ligestillet efter reglerne for EU-arbejdstagere under udd.	77	120	165	204	263	1.345	3.113

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

1) Inklusiv Kroatien, der blev medlem af EU i 2013 og Schweiz.

2) Et støtteårsværk svarer til 12 måneders støtte for en eller flere SU-modtagere.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Opgørelserne vedrørende SU-modtagere, udgifterne til SU-stipendier samt udviklingen fordelt på ligestillingsårsager fremgår nedenfor, *jf. tabel 3*.

Tabel 3

SU-stipendium tildelt til EU/ EØS-borgere i støtteårene 2008-2014 samt heraf godkendt efter reglerne for EU-arbejdstagere

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	----- mio. kr. -----						
Tildelt stipendium til SU-ligestillede EU/EØS-borgere ¹⁾	202	236	285	321	376	482	661
Ligestillingsårsag							
SU-bekendtgørelsens § 9 ²⁾							
Under 20 år ved indrejsen m. forældre	23	41	75	99	122	139	154
Sydsløviger	22	33	43	51	60	66	70
5 års fast ophold	9	18	28	35	39	38	37
Ægteskab med dansker	8	11	14	14	16	18	19
30 timer/uge i 2 år	3	6	10	13	15	15	15
Integrationslov	2	2	3	3	4	4	4
Islændinge bosat før 1946	0	0	0	0	0	0	-
SU-bekendtgørelsens § 2-8 ³⁾							
EU arbejdstager under uddannelse	5	8	11	14	18	94	219
EU 5 års ophold	18	26	35	45	63	79	111
EU ægtefælle	4	6	9	11	14	15	17
EU barn m.fl. (direkte efterkommer), bosat i DK	1	2	2	3	4	4	4
EU kontinuitet	2	4	4	4	3	3	3
EU barn m.fl. (direkte efterkommer), ikke bosat i DK	0	1	1	1	1	1	1
EU forælder m.fl. (slægtning i opstigende linje)	0	0	1	1	1	1	0
EU omskoling	0	1	1	1	0	0	0
Gl. ligestillingsårsager ⁴⁾	103	77	48	26	14	7	7

Anm.: For modtagere, der er blevet tildelt støtte efter flere årsager, er støtten i en måned kategoriseret efter den sidste årsangivelse inden denne måned.

- 1) Inklusiv Schweiz, der via aftaler med EU også er omfattet af EU-retten vedr. studiestøtte, samt Kroatien, der blev medlem af EU i 2013.
- 2) Tidligere SU-bekendtgørelsens § 66.
- 3) Tidligere SU-bekendtgørelsens § 67
- 4) Ligestillingsårsager anvendt inden regelændringer i 2006, hvor dele af EU's opholdsdirektiv samtidig blev implementeret i SU-loven.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Det fremgår af tabel 3, at den største stigning i udgifter til SU-modtagere fra EU/EØS er gruppen EU-arbejdstagere under uddannelse. Der har været en mindre stigning i antallet af EU/EØS-borgere, der har haft sammenhængende ophold i Danmark i 5 år. Antallet af familiemedlemmer til EU/EØS-borgere er, bortset fra en svag stigning af ægtefæller, så godt som uforandret.

Tabel 4 viser udviklingen i støttemodtagere fordelt på medlemsstaterne, samt EØS-landene. Der har været en stigning i antallet af SU-modtagere fra samtlige medlemsstater fra 2011-2014. Den største udvikling ses dog blandt nogle af de nyere medlemsstater.

Tabel 4

SU tildelt til EU/ EØS-borgere i 2014 godkendt efter reglerne for EU-arbejdstagere fordelt efter statsborgerskab

	2011	2012	2013	2014
EU- og EØS-lande samt Schweiz		----- antal -----		
Bulgarien	11	26	271	479
Estland	9	8	94	175
Finland	6	7	14	30
Frankrig	9	10	22	59
Grækenland	4	3	53	123
Island	29	27	100	142
Italien	11	18	64	140
Letland	12	26	230	353
Litauen	20	37	482	698
Nederlandene	3	4	20	41
Norge	11	9	23	52
Polen	27	39	228	404
Portugal	10	13	28	58
Rumænien	33	58	526	998
Slovakiet	3	5	106	245
Spanien	16	17	81	165
Storbritannien	31	36	83	125
Sverige	44	46	99	178
Tjekkiske Republik	-	1	23	76
Tyskland	33	28	146	327
Ungarn	11	12	168	386
Øvrige EU- og EØS-lande samt Schweiz ¹	7	11	41	103
Total	340	441	2.902	5.357

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

1) Øvrige EU- og EØS-lande omfatter Belgien, Liechtenstein, Kroatien, Irland, Schweiz, Slovenien og Østrig

2) Omfatter blandt andet dobbelt statsborgerskab. Ved dobbelt statsborgerskab indgår kun det ene statsborgerskab i registrene.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

2. Skærpet administration og kontrol

EU/EØS-borgere, der opnår ret til dansk SU på grundlag af deres arbejdstagerstatus, skal opretholde denne status under uddannelsesforløbet for fortsat at have ret til SU. Beskæftigelsen må ikke have karakter af marginalt supplement, og der skal være en vis stabilitet i beskæftigelsen. Som udgangspunkt skal den studerende have beskæftigelse i mindst 10-12 timer ugentligt.

Der er indført en skærpet administrativ praksis, hvor der på baggrund af data fra e-indkomstregisteret foretages en løbende automatiseret kontrol af beskæftigelsen. Det nye it-system, der blev etableret for at muliggøre automatiseret kontrol, blev idriftsat i marts-april 2014 og blev fuldt implementeret i løbet af 2014.

Styrelsen for Videregående Uddannelser har generelt hjemmel til at trække oplysninger fra en række registre, herunder i SKAT og CPR (jf. § 39, stk. 1. i SU-loven). I lyset af den fremtidige it-udvikling og den konkrete, digitale indretning af kontrolindsatsen er der med lovforslag L 149 lagt op til, at styrelsen får en særskilt hjemmel til automatisk kontrol af EU/EØS-arbejdstagere, der modtager SU.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

I alt har ca. 1.250 vandrende arbejdstagere modtaget et tilbagebetalingskrav for tidligere udbetalt SU. Heraf er 517 krav rejst inden idriftsættelse af den digitale kontrol og indgår ikke i nedenstående tabel 5, da kravene indtil idriftsættelsen af nyt it-system ikke er registreret særskilt og derfor ikke kan indgå i nedenstående opgørelser.

Ved idriftsættelsen af det nye it-system i 2014 blev aktuelle støttemodtagere i 2014 kontrolleret helt tilbage til januar 2013. Der pågår stadig et arbejde med at behandle disse sager, hvorfor tallene over de rejste krav vedrørende 2013 og 2014, fortsat er foreløbige.

Tabel 5

Foreløbig opgørelse for krav rejst fra maj 2014 til medio februar 2015 over for SU-modtagere godkendt efter reglerne for EU-arbejdstagere på grund af manglende overholdelse af kravet til fortsat beskæftigelse under uddannelse

	Krav vedrørende støtteåret		
	2013	2014	2015
	----- antal -----		
Krav i alt	200	510	30
	----- mio. kr. -----		
Tilbagekrævet stipendiebeløb	4,2	12,2	0,2
Tilbagekrævet SU-lånebeløb	0,4	0,8	0,0

Anm.: Foreløbige oplysninger baseret på registrene pr. medio februar 2015.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Hovedprincippet i systemet er en rullende kontrolmodel, hvor den enkelte studerende hver måned kontrolleres for beskæftigelsen de foregående tre måneder på baggrund af indkomst registeret i e-indkomstregisteret.

Det betyder, at alle arbejdstagere kontrolleres hver måned. Langt de fleste (ca. 95 pct.) bevarer løbende deres status som arbejdstagere. Systemet identificerer de studerende, der ikke umiddelbart har et timetal og et indkomstniveau, som vurderes at have et omfang, der giver den pågældende status som vandrede arbejdstager. På baggrund af kontrollen udtages de studerende, som ikke lever op til kriterierne, til nærmere sagsbehandling. Gruppen svarer indtil videre til ca. 5 pct. af antallet af stipendiemodtagere hver måned (omkring 150-200 personer ved de seneste månedlige kontrollørsler).

Det er endnu for tidligt at vurdere baggrunden for, at de studerende ikke opretholder deres arbejdstagerstatus, herunder om der er tale om manglende kendskab til regler og kontrolindsats eller forsøg på misbrug af SU-ordningen. Styrelsen informerer om kontrolindsatsen i tildelingsbreve til de studerende og på su.dk. Der har vist sig et behov for at informere på andre sprog end dansk, og derfor arbejdes der på yderligere informationstiltag til de studerende.

3. Udbud af engelsksprogede uddannelser og optagemønstre

Igennem en årrække har en internationalisering af uddannelsessystemet været en central del af uddannelsespolitikken. Det gælder i forhold til at få danske elever og studerende til at tage dele af – eller hele – uddannelser i udlandet, og det gælder i forhold til at få udenlandske statsborgere til at tage en uddannelse i Danmark.

Internationaliseringen har været særlig markant inden for EU og understøtter overførsel af viden mv. En række undersøgelser dokumenterer bl.a., at internationale studerende, der vælger at tage en hel uddannelse i Danmark, bidrager til det danske samfund, idet en relativ stor andel af dem efterfølgende overgår til det danske arbejdsmarked.

Udtræk fra uddannelsesregisteret viser andelen af engelsksprogede uddannelsesudbud, *jf. tabel 6*. Uddannelsesregisteret indeholder endnu ikke muligheden for at lave tidsserier, men det forventes, at det vil blive muligt fremadrettet.

Tabel 6
Udbud af engelsksprogede uddannelser ultimo 2014

Institutionstype		Engelsksprogede udbud	Samlet antal udbud	Andel engelsksprogede udbud (pct.)
Universitet	Erhvervsakademiuddannelser	0	1	0
	Professionsbachelor	5	69	7
	Bachelor	30	389	8
	Kandidat	239	554	43
	I alt	274	1.013	27
Professionshøjskole	Erhvervsakademiuddannelse	11	33	33
	Professionsbachelor	18	174	10
	Professionsbacheloruddannelse (overbygningsuddannelse)	14	27	52
	I alt	43	234	18
Erhvervsakademi	Erhvervsakademiuddannelse	51	188	27
	Professionsbachelor	5	19	26
	Professionsbacheloruddannelse (overbygningsuddannelse)	37	87	43
	I alt	93	294	32
Kunstneriske udd.	4	14	29	
Maritime uddannelser	0	13	0	
Øvrige	0	3	0	
I alt	414	1.571	26	

Anm.: Antallet af uddannelsesudbud afviger marginalt fra en tidligere opgørelse (FIV alm. del 118), da uddannelsesregisteret løbende opdateres, fx inkluderer denne opgørelse 50 engelsksprogede uddannelsesudbud (top-up-uddannelser) på erhvervsakademierne og professionshøjskolerne

Kilde: Uddannelsesregisteret, Uddannelses- og Forskningsministeriet

Uddannelses- og Forskningsministeriets tidligere opgørelser over andelen af engelsksprogede uddannelser har været baseret på en anden opgørelsesmetode. Den nye opgørelsesmetode vedrører blandt andet alene ordinære videregående uddannelser, hvilket betyder, at opgørelsen af engelsksprogede kandidatuddannelser ikke omfatter masterprogrammer. Ligeledes er det nu muligt at fratække lukkede uddannelser i opgørelsen. De to opgørelser kan derfor ikke direkte sammenlignes.

Nye engelsksprogede uddannelser godkendt siden 2007

Udviklingen i nye, godkendte universitetsuddannelser, herunder nye uddannelser på engelsk kan følges siden 2007, hvor uddannelsesakkreditering blev indført. Denne udvikling i bruttotilgangen er vist i *tabel 7*.

Tabel 7

Nye uddannelser på universiteterne, herunder engelsksprogede uddannelser godkendt siden 2007

Universiteter	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
<i>Bachelor</i>									
Antal nye	9	8	12	12	6	5	8	1	61
Heraf på engelsk	2	1	2	0	2	0	4	1	12
Andel på engelsk (Pct.)	22	13	17	0	33	0	50	100	20
<i>Kandidat</i>									
Antal nye	27	14	13	11	22	19	19	3	128
Heraf på engelsk	15	10	9	6	15	13	12	1	81
Andel på engelsk (Pct.)	56	71	69	55	68	68	63	33	63
<i>I alt</i>									
Antal nye	36	22	25	23	28	24	27	4	189
Heraf på engelsk	17	11	11	6	17	13	16	2	93
Andel på engelsk (Pct.)	47	50	44	26	61	54	59	50	49

Kilde: Uddannelsesregisteret, Uddannelses- og Forskningsministeriet

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser er indtil 1. juli 2013 blevet akkrediteret efter andre regler end universiteterne. Engelsksprogede uddannelsesudbud er således ikke tidligere blevet selvstændigt akkrediteret på dette område, hvorfor der ikke findes en samlet opgørelse over udviklingen i akkrediteringen af nye engelsksprogede erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser. I 2014 blev to nye professionsbacheloruddannelser akkrediteret, hvoraf en var engelsksproget.

Udviklingen vurderes ikke at være påvirket af C-46/12 L.N. fra februar 2013.

Optag på engelsksprogede uddannelser

Det er endnu ikke muligt at koble uddannelsesregisterets oversigt over uddannelsesudbud med antal af studerende på uddannelserne. I stedet vises på baggrund af et udtræk fra den koordinerede tilmelding, udviklingen i antallet af optagne på engelsksprogede uddannelser set i forhold til det samlede optag siden 2009. At den koordinerede tilmelding anvendes som datakilde betyder, at optaget på blandt andet kandidatuddannelserne ikke kan opgøres. Nedenstående oversigt inkluderer både danske og udenlandske studerende.

Tabel 8
Optag på engelsksprogede uddannelser, 2009-2014

Uddannelser på engelsk							Ændring 2013-2014	
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Antal	Pct.
Erhvervsakademiuddannelse	1.753	1.859	1.913	1.894	2.155	2.639	484	22
Professionsbacheloruddannelse	737	882	900	944	1.074	1.185	111	10
Universitetsuddannelse	2.163	2.517	2.886	3.297	3.457	3.552	95	3
I alt	4.653	5.258	5.699	6.135	6.686	7.376	690	10
<i>Alle uddannelser</i>								
Erhvervsakademiuddannelse	7.769	8.476	9.197	9.870	10.641	11.709	1.068	10
Professionsbacheloruddannelse	17.706	19.807	21.615	22.751	23.635	23.311	128	0
Universitetsuddannelse	21.141	23.838	26.319	27.916	29.249	29.377	-324	-1
I alt	46.616	52.121	57.131	60.537	63.525	64.397	872	1
<i>Andel optagne på engelsksprogede uddannelser (Pct.)</i>								
Erhvervsakademiuddannelse	23	22	21	19	20	23		
Professionsbacheloruddannelse	4	4	4	4	5	5		
Universitetsuddannelse	10	11	11	12	12	12		
Alle uddannelser	10	10	10	10	11	11		
Kilde: Den Koordinerede Tilmelding								

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Sammenfattende kan der ikke konstateres en utilsigtet adfærd hos institutionerne som konsekvens af C-46/12 L.N. – hverken i forhold til udviklingen i de videregående uddannelsesinstitutioners udbud eller optagemønsteret.